

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Băndăna, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoarea, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decabal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murașiana, Murașianul, Maramurșana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Pietra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcdate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Măndăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Tărnăveana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul, (Tașnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

„VICTORIA”.

Cine a urmărit publicațiile revistei noastre în trecut, a putut vedea cum an de an am obicinuit a ne ocupa la loc de frunte cu bilanțurile institutelor noastre mai mari, «Albina» și «Victoria». Am făcut-o aceasta din două motive. Întâiu pentru datorința ce o avem de a scoate în relief progresele și forțele financiare ale acestor institute și al doilea ca un tribut de recunoștință pentru aceia, cari le dirigează și conduc în activitatea lor.

Dar, mărturisim fără încunjur, nu credeam, că și în anul acesta de mari și grele încercări economice și financiare să avem mulțumirea și fericirea să facem aceea ce obicinuiam în trecut. Nu, pentru că nu ne puteam închipui, că dificultățile enorme prin cari am trecut să nu se arate chiar și în bilanțurile acestor bănci. Tocmai de aceea bilanțul «Victoriei», publicat deja în numărul nostru trecut, a fost pentru noi o adevărată surprindere. Știm, că institutul acesta acumulează în sine multă forță și capacitate de rezistență. Știm că va produce un bilanț solid. Aceea ce a produs însă întrece mult așteptările noastre, căci este nu numai un bilanț solid și frumos, ci și o nouă dovadă, poate cea mai eclatantă, cumcă ceace am susținut în trecut despre acest institut, că el străbate și învinge orice greutate, s'a adevărit mai presus de orice îndoială.

Bilanțul «Victoriei» se distinge, ca totdeauna până acum, în prima linie prin mobilitatea lui. Aproape 90% ale activelor sunt

material ușor de mobilizat. Bani per cassa, bonurile însemnate la bănci, portofoliul de cambii, și efectele publice sunt tot atâtea dovezi despre grija ce se pune pe principiul mobilității. Special impun efectele publice, cari cu tot cursul redus, cu care au trebuit să fie luate la inventar, trec mult peste suma de 800,000.—. Să mai adaugem, că aceste efecte sunt libere de orice sarcini și vom înțelege de ce mare valoare sunt ele pentru bilanțul «Victoriei». Faptul acesta dovedește mai bine ca ori și ce că aici avem de a face cu o mobilitate de valori faptică și nu mai mult pe hârtie.

Al doilea moment, demn de remarcat este soliditatea și realitatea acestui bilanț. Fondurile de rezervă au crescut, față de starea lor dela finea anului precedent, cu peste 80 de mii de cor. Totalul acestor fonduri se apropie de cifra capitalului societății, ceace nu e lucru de toate zilele la băncile mai mari. Pe lângă aceste rezerve văzute, suntem siguri că institutul are și însemnate rezerve latente. Deducem aceasta cu deosebire din proporția intereselor transitoare. Ca interese restante, respective active s'a luat suma de abia Cor. 30,000.—, deși, de sigur, numai interesele anticipate la reescont pot să facă cca Cor. 90—100,000.—. Să mai adaugem interesele restante cum și diferența dintre dobânda faptică și cea socotită la interesele anticipate și vom ajunge să constatăm că rezervele latente ale «Victoriei» se pot evalua — fără exagerare — la sute de mii. În sfârșit tot ca un moment al solidității bilanțului, ce ne preocupă, trebuie să socotim și faptul că perderile de curs la efecte nu s'au

pus în sarcina fondului de rezervă. Numai la efectele obligațiilor comunale ale institutului «Pesti Hazai» și la scrisurile fonciare dela «Egyesült Budapesti fővárosi takarékszövetés» — «Victoria» a trebuit să amortizeze, față de anul precedent, Cor. 50,000.—, diferență de curs. Ea însă le-a suportat, fără greutate, și — cum am mai zis — fără a se atinge în acest scop de fondurile ei de rezervă.

Dar pe lângă calitățile acestea ale bilanțului ei, care a fost apreciat foarte favorabil chiar și în cercurile financiare străine, «Victoria» arată chiar și progres în dezvoltarea progresivă a afacerilor sale. Astfel portofoliul cambial i-a crescut cu peste 800 de mii de Cor., conturile curente cu peste 600 de mii, iar efectele publice cu 500 de mii. Intre pasive se remarcă urcarea depunerilor cu aproape $\frac{1}{2}$ milion Cor. Faptul acesta spune foarte mult. Arată, că institutul se bucură de mare încredere și că nici chiar împrumutul de războiu, deși s'a scris și prin «Victoria» sume foarte considerabile — nu i-a putut altera creșterea progresivă a depunerilor. Celelalte poziții de pasive încă arată unele schimbări. Reescontul s'a urcat cu cca 550 de mii.

Profitul realizat este de Cor. 382,819.60. Ca cifră este cu aproape 100 de mii mai mic decât în anul precedent. Dar dacă considerăm că acest profit este dedus în modul cel mai solid, că interesele restante sunt disparente, iar cele anticipate aproape ca în anul trecut și dacă considerăm că în anul acesta la toate instituturile profiturile sunt cu mult mai reduse și că chiar și pentru aceste profituri reduse multe bănci au fost silit să iee însemnate interese restante — putem afirma, că profitul «Victoriei» în fapt nu a rămas cu nimic îndărăptul profiturilor din anii precedenți. Din acest profit se vor putea, desigur, împărtași în măsură suficientă și acționarii și va rămâne destul și pentru fondurile de rezervă.

În sfârșit nu putem trece cu vederea nici faptul, că «Victoria» s'a distins și de astădată între băncile similare străine din Arad. Pe piața acestui oraș — cum se știe — sunt bănci foarte puternice, unele dintre cele mai puternice din întreaga țară. Ca soliditate și realitate a bilanțului le-a întrecut, iar ca încredere în ochii publicului mare le-a lăsat în urmă, un fapt pe care l-a recunoscut chiar și ziarul străin.

În fața acestor progrese noi numai bucurăm ne putem. Și cu noi se va bucura tot omul de bine, căci e vorba de un institut românesc, care ne face cinste tuturor. Meargă și în viitor, cu noroc, tot înainte!

Scumpetea crește.

Cu toate dispozițiile ce s'au luat până acum și se iau zi de zi din partea guvernului și organelor administrative, mijloacele de traiu se împuținează și scumpetea crește.

Nu se simte această scumpete așa mult în sate. Aici partea precumpănitoare se aprovizionează vara și toamna cu articolele necesare pentru traiu. Sătenii adună provizii, mai multe sau mai puține, de tot felul de cereale: grâu, săcară, orz, legume și poame. Ei pregătesc vara și pun la păstrare brânză, ei îngrașe și taie rămători, dela cari se aprovizionează cu carnea, unsoarea și slănina necesară, adesea pentru un an întreg. Ei țin vaci cu lapte, cari sunt un izvor nesecat de bunătați și îndestulare. Ei cultivă galițe, găște, rațe ș. a., dela cari întrebunțează, spre hrană, carnea și ouăle. Ei adună sămburi de bostani și sămânță de in, din care scot oleul, așa de gustos și folositor în economia casei. Ei fac licitar, uscă poame și, în multe locuri, recoltează struguri, fac vin și rachiri etc. așa, că, se poate zice, că majoritatea sătenilor nu trăiește din mână 'n gură, și în vremuri de mari primejdii, cum sunt cele de față, nu ajunge așa iute în primejdia de a flămânzi, sau pieri de foame.

Plugărima are acum și avantajul, că nu e nevoită să cumpere articolele de traiu cu prețurile cele mai ridicate, ce s'au pomenit vr'odată la noi. Din contră tot ea are norocul, dacă dispune de rezerve, să le valorizeze cu prețurile cele mai favorabile, căci acum tot ce e de mâncare se caută și plătește nemaipomenit de bine.

Prețul animalelor domestice este exorbitant. Mârtoage de cai, odinioară în preț de câteva zeci de coroane, acum se urcă la sute, multe sute de coroane. Boii, vacile, oile, porcii, toate se plătesc, cum nu sunt vrednice. Derivatele dela animale: carnea, unsoarea, slănina, brânza, laptele, ouăle etc. au și ele prețuri nemaipomenit de urcate.

Ce să zicem, apoi, de cereale, de făină, de cartofi, de poame, de oleuri etc? Toate aceste au prețuri de spăriat pentru cumpărători. Așa, că a trebuit să intervină cărmuirea țării și căpeteniile orașelor, fixând prețurile și interzicând urcarea acestora în interesul celor ce trăiesc din cumpărat.

Dacă la avantajile sus pomenite mai adăugăm și împrejurarea, că familiile celor plecați în războiu mai beneficiază și de ajutor dela stat, trebuie să constatăm, că pentru plugărima, în genere, cuvintele «scumpetea crește», puse în fruntea acestui articol, nu au însemnătatea, ce ele o au pentru locuitorii orașelor și pentru sărăcimea satelor.

Dar nu putem afirma, firește, că majoritatea plugărima, prin scumpetea ce s'a declarat și care crește mereu, ar fi la adăpostul tuturor nevoilor. Nu. Pentru că și ei i s'a dus, ce a avut mai bun și mai

de nădejde, și, știe Dumnezeu, de se va mai reîn-
toarce și, dacă da, în ce stare: sănătos sau cu totul
neharnic de a mai munci, devenind astfel o povară
nespasă pentru familie cât el va trăi.

Și apoi chestia mai are și o altă latură. E în-
trebarea: ce va aduce anul, în care am intrat, pentru
plugărima noastră, de care am vorbit mai sus? Pe
lângă toate greutățile, ce se întâmpină pretutindeni,
la sate, în lipsa celor mai de nădejde indivizi, duși la
războiu, un an bun economic, poate să aducă to-
tuș pe seama plugărimii noastre și bine. O recoltă
bună, în toate privințele, ar fi o binecuvântare pentru
plugărima, pentru luptătorii din războiu și pentru țară
în genere.

Un an rău economic însă, ar fi cea mai mare
pedeapsă trimisă de D-zeu asupra capetelor noastre
ale tuturor.

Dar, când zicem «scumpetea crește», anunțăm
o pacoste mare pentru alte clase ale societății: pentru
zilerii și sărăcimea satelor, pentru ținuturile în cari
s'a declarat foametea, cum este, s. e., comitatul Solnoc-
Dobâca și pentru întreaga populațiunea orașelor.
Căci, în adevăr, scumpirea în mod așa exorbitant a
articolelor celor mai indispensabile pentru traiu este
o mare nenorocire și poate să devină deadreptul ca-
strofală.

Dejă, până acum, pentru foarte multe familii
scumpetea, mereu în creștere, a ajuns să fie insupor-
tabilă. Și nu e mirare. Pentrucă, ce să se facă o fa-
mie numărăoasă dela orașe, sau din sate, cu câte 5
și mai mulți copii, care se razimă într'un câștig pro-
blematic, și care nu stă în nici o proporție cu scum-
petea ce a crescut, și până acum, și crește mereu?
Și ce să se facă, mai ales, populațiunea în massă
din regiunile unde recolta nu a isbutit din cauza tim-
pului nefavorabil, unde ea a fost nimicită prin inun-
dări sau bătută de grindină?

A venit timpul ca, pe lângă măsurile luate de
guvern și autoritățile administrative, toți să ne im-
punem cele mai riguroase economisări.

Știm, că țaranul postește 4 posturi, în cari, afară
de mămăligă, fasole, curechiu murat, cartofi, castraveți,
rar de tot și puțină pâne, — altceva nu consumă.
Tot așa Miercurea și Vinerea în fiecare săptămână.
Astfel că zilele în cari el postește se ridică într'un
an la numărul de 200. Așa se face, că țaranul se
ajunge cu puțin. Și dacă n'ar fi rachiul și tutunul,
apoi pornirea spre lux și, din păcate, și alte câteva
defecte, dela cari ar trebui să se rețină măcar în
aceste vremuri grele, — țărănimea noastră ar duce,
în privința cruțării, o viață aproape ideală.

Ceeace face țărănimea în toată buna vreme, nu
face nici cea mai de jos pătură a populațiunii dela
orașe. În orașe și cel din urmă om este obișnuit să
ducă un traiu mai bun. De post, nici vorbă, în tim-
puri normale. Acum însă, a venit timpul ca să mai
postim și chiar ajunăm și noi orășenii. Dacă nu din
obicei, sau din sentiment religios, apoi constrânsi

de lipsă, adevă: dacă nu de voe, de nevoie. Este un
simptom foarte caracteristic pentru zilele, în care trăim
că, s. e., în ziua de 1 Martie n. 1915 nu a fost în
Budapesta pâne și, precum se vestește în ziare, «ade-
vărată mizerie s'a năpustit în ziua aceea numai asu-
pra acelor, cari în general sunt avizați în Budapesta
la pânea butarilor, la pânea aceea cleioasă neagră
și totuș atât de scumpă... Câți oameni... nu se vor
fi culcat flămânzi în această seară?»...

Și să ne mulțumim, dacă prin dispozițiile
luate de autorități, vom putea. ajunge toți, în sate și
orașe, să dispunem de un codru de pâne, fie și mă-
măligă și cartofi.

Acum când, deocamdată, din afară nu ne mai
putem aprovizionă deloc cu alimente, și suntem avi-
zați numai la proviziile noastre, și când prin consumul
extraordinar, produs de războiu, toate s'au scumpit
și încă se vor mai scumpi, trebuie să ne rezignăm,
căci am ajuns, într'adevăr, timpuri de cari n'am visat.

Iar pentru calmarea nevoilor și lipsei supreme
a multor existențe, ajunse în pragul de a muri de
foame, tot autoritățile și, îndeosebi căpeteniile fiecărui
oraș și sat și întreaga societatea cu dare de mână
să caute căile și mijloacele de a nu le lăsa să piară.
Căci mulți nu vor mai putea, azi-măne, să mai su-
poarte scumpetea ce crește și tot crește.

In interesul asigurării recoltei anului de față și a contingentului necesar de animale domestice.

(Continuare).

Cultura pământului este, mai ales acum, una
din cele mai grele probleme. E grea aceasta, nu numai
pentrucă, în urma numărului scăzut de animale, nu se
poate cultivă nici chiar teritorul, ce în alți ani se cul-
tivă, ci și pentrucă teritoriul cultivat cu sămănături
de toamnă e cu mult mai restrâns decât în alți ani
și așa teritoriul nesămănat, ce e de a se cultivă în
primăvară, este cu mult mai extins decât de obicei.
La aceasta se adaugă împrejurarea, că în lipsa ani-
malelor de lucru, plugurile cu motor din țară nu ajung
pentru cultura în primăvară a unui teritor așa de extins.

E regretabil, că nu prea putem conta la simțul
de jertfă al plugarilor noștri, cari ar trebui să fie gata
de bunăvoie a sări cu plugul în ajutorul celor lipsiți,
de aceea *fiecare plugar, care dispune de animale de
lucru, va trebui să fie obligat a săvârși următoarele
lucrări:*

a) Fiecare plugar, care dispune de animale de
lucru și de plug, să fie îndatorat a ară gratuit un
jugăr de pământ al altuia, în hotarul comunei sale,
la locul și în timpul fixat de primăria comunală.

b) Să fie îndatorat fiecare plugar, care dispune
de animale de lucru și de plug, a ară, s. e., pentru o
plată moderată de câte Cor. 10 de jugăr, două jugăre
de pământ al altuia, în hotarul comunei sale, la locul
și în timpul fixat de primăria comunală.

Lucrarea gratuită va trebui făcută numai pe astfel de locuri, ale cărora condiții pentru sămănat sunt asigurate, ale căror proprietari nu au vite de lucru și capul familiei nu este acasă.

Cu un bun aranjament și cu bună împărțea aceste lucrări s'ar putea săvârși fără multă greutate și succesele obținute pentru o familie, pentru un sat, pentru o țară ar fi de o valoare foarte mare, lucrându-se, în chipul acesta, mii și mii de jugăre, cari, altfel, poate ar rămâne nelucrate.

c) Primăriile comunale ar trebui împuternicite, ca teritoriile ale căror proprietari, se știe, că au emigrat, întrucât nu s'ar lua dispoziții pentru cultura pământurilor lor până la sămănatul cucuruzului, să se deie în arândă celorce s'ar îmbia spre acest scop. Acest tratament ar trebui să se aplice și pentru cei indicați în punctele a) și b), cari nu ar voi, din indolență, să se folosească de favorurile, ce li se îmbie.

d) În timpul din urmă s'au cultivat în țara noastră teritorii extinse cu mașini mănate de motoare. Dar, se știe, că acum e lipsă de benzină. Asigurarea muncii cu mașini purtate cu môtôare s'ar putea face numai dacă guvernul ar dispune ca benzina, ce nu ar fi necesară pentru scopuri militare, să se distribuie, în rândul prim, pentru cultura pământului în sezonul de primăvară.

e) Plugarii trebuie îndatorați ca gunoiul să-l transporte pe locurile de arat, acum când nu se pot săvârși alte lucrări, pentruca în timpul aratului să nu fie siliți a folosi spre acest scop animalele de lucru.

f) Prelații diferitelor confesiuni ar trebui câștigați pentru ideea, de a da îndrumări preoților ca, în considerarea împrejurărilor grele prin cari trecem, să dispenseze poporul dela ținerea sărbătorilor în timpul celor mai urgente și principale lucrări agricole; e lucru de altfel cunoscut, că noi prăsnuim prea multe sărbători, ceea ce încă e o cauză a sărăciei poporului nostru.

Afară de cele înșirate mai sus poporul trebuie luminat asupra necesității de a-și cultivă grădina, cu atât mai mult, că lucrările de grădinărit le pot săvârși femeile și copiii.

*

Pentru asigurarea sămânței, lucrul de căpetenie este să folosim sământă de plante, ce servesc ca nutrimant pe seama omului și ca pe cât e posibil aceasta să nu fie prea scumpă.

Pentru asigurarea sămânței guvernul a făcut mai multe dispoziții salutare, cari numai vor calma lipsa de sământă, dar nu o vor împiedeca. Pentru a avea sământă necesară, ar mai fi de lipsă următoarele dispoziții și clarificări:

a) Fiecare proprietar, care dispune de provizii de grâu de primăvară, să le anunțe. Aceste provizii să nu se mai folosească acum pentru hrană, ci să se vândă pentru a fi întrebuințate în scopul sămănatului, respective pentru a se schimba cu grâu de toamnă de asemenea calitate și curățenie.

b) Sământă dată în împrumut în scopul sămănatului, prin intervenția primăriei comunale, să se rechițiționeze îndată după treerat împreună cu un plus de $\frac{1}{10}$ drept camătă.

c) Plugarii trebuie instruați ca tuberculele mai mari de cartofi să le taie în două și astfel să le așeze în cuiburi, obținând în chipul acesta sământă pentru un teren mult mai mare.

d) Deosebită îngrijire să se deie culturii porumbului, deoarece sământă de porumb este spornică, se poate agonisi mai cu înlesnire și toate lucrările ce le reclamă se pot săvârși de către femei și copii. Chiar și în locurile, a căror lucrare, din cauza războiului, ar fi împreunată cu rizic, ar trebui să se încerce cu soiuri timpurii de porumb.

e) Mazerea și fasolea de sământă, pentru importanța lor, ar trebui să fie procurate, după trebuință, de către primăriile comunale. Pe calea aceasta se vor putea procura soiuri de calitate mai bună și în condiții mai favorabile.

În genere procurarea a tot felul de sământă să o facă primăriile comunale și, unde sunt însoțiri de credit sau cercuri economice, să o facă acestea; pentruca, în modul acesta, se poate procura mai ușor sământă mai bună și mai ieftină, și pentruca, pe calea aceasta, oamenii pot ajunge la sământă și fără a o plăti acum, ci obligându-se a o plăti din recoltă.

*

Pentru asigurarea îngrijirii plantelor sunt necesare următoarele:

a) elevii din clasele 5 și 6 ale școlii de toate zilele și elevii școlii de repetiție să fie dispensați dela cercetarea școlii cu începere dela 1 Maiu și, nesfârșindu-se războiul, până la 1 Noemvrie.

b) Plivirea spicoaselor, b. o., să se facă numai dupăce au fost săvârșite lucrările de săpat a porumbului, cartofilor etc., ca fiind aceste lucrări mai importante decât cele dintâi.

c) Proprietarii mijlocii și proprietarii mari să fie invitați ca, pe cât posibil, să-și sape porumbul cu mașini de săpat, ca astfel brațele de muncă să poată fi puse în serviciul micilor agricultori. Acolo, unde și micul agricultor este obicinuit cu mașinile de săpat, trebuie să se stărue cu toate mijloacele pentru răspândirea acestora.

d) Domeniile să uzeze, pe cât posibil de prisionieri de războiu.

e) Întrucât conducerea armatei nu ar fi în contra, soldații concediați cu scop de a se însănătoșă ar putea fi întrebuințați cu folos la lucrările de cultură a plantelor.

*

Recoltarea la timp potrivit a plantelor este doară lucrarea cea mai importantă, asupra căreia trebuie să ne gândim. Această lucrare — mai ales la spicose — este legată de anumite zile, și dacă agricultorul o face mai de timpuriu sau mai târziu își pricinuește pagube considerabile.

Pentruca această lucrare importantă să se poată săvârși la timpul cel mai potrivit este necesar:

a) Pe domenii și pe proprietățile mijloci să se secere cu mașinile și cu lucrătorii proprii, ca astfel secerătorii eliberați de pe aceste preproprietăți să poată fi întrebuințați pentru secerat pe micile proprietăți.

b) Elevii școlii elementare, cari pot fi întrebuințați, apoi elevii școlii medii, ai institutelor pedagogice și ai școlii civile să fie folosiți la secerat, și mai ales la legatul snopilor și la clăit.

c) Domeniile mai mari și mijlocii să întrebuințeze la lucrările de secerat prizonieri de războiu.

d) Femeile și copiii trebuie deprinși la recoltatul cu secerea. In acest scop primăriile comunale ar trebui să se îngrijească de seceri cât mai multe.

e) S'ar putea întrebuința cu mult folos la aceste lucrări o parte a soldaților concediați în scop de a se însănătoși, cum și o parte a soldaților de pază din locurile mai îndepărtate de teatrul războiului.

f) Fiindcă timpul secerișului este foarte diferit în felurile regiuni ale țării, pentru folosirea cât mai perfectă a lucrărilor de secerat ar trebui să se organizeze seceratul cu lucrători ambulanti cărora să li se plătească după jugăr. Acești lucrători ar trebui să înceapă, s. e., pe Alföld, unde spicoasele se coc mai de timpuriu și, treptat, să înainteze spre regiunile mai ridicate, unde ele se coc mai târziu. Natural, aceste ar trebui să se facă după un plan binechibzuit, având în vedere, că secerătorii ambulanti să meargă acolo, unde e trebuință neapărată de ei și unde se poate asigura munca necesară pe seama lor.

Intocmai s'ar putea asigura săvârșirea seceratului la timp potrivit, dacă sătenii s'ar întovărăși între sine și, treptat, dupăcum s'ar coace cerealele din hotar, le-ar seceră împreună, ajutându-se, în chipul acesta, împrumutat.

(Se va continua).

Bilanțuri instructive.¹

II.

„Șercăiana“... e un corb alb. — Am văzut, că bunăoară la „Iulia“ se arată un profit de 53 mii Cor., pentruca mai bine de a *cincia* parte să se repurteze în beneficiul anului viitor: o cvotă exagerată, cum nu se obicinuește nici la băncile mari din Pesta și Viena, cari finanțează întreprinderi industriale. Am accentuat, că probabil *tantiemele* vor fi fost cauza acestui procedeu...

Ei bine, la „Șercăiana“ trebuie să remarcăm faptul rarissim, că *direcțiunea, comitetul de revizie și directorul nu reclamă nici o tantiemă* din profitul net al anului 1914!

Pentru mai bună apreciere iată distribuirea profitului curat pe 1913 și 1914.

	1913	1914
Dividendă	Cor. 15,000.—	15,000.—
Fond de rezervă	„ 7,032.—	5,069.—
Fond de pensuni	„ 1,200.—	1,200.—
Binefaceri	„ 1,000.—	1,000.—
Tantiemă direcțiunii	„ 2,303.—	—
Tantiemă comitetului	„ 300.—	—
Tantiemă funcționarilor	„ 700.—	301.—
	Cor. 27,535.—	22,570.—

Faptul este elocvent, de cumva nu se explică prin contul *Salariilor* de Cor. 10,934.— față de Cör. 5,194.— + 1,110.— în anul precedent.

Mai remarc contul *Imobilelor* de Cor. 49,929.— și al *Debitorilor* de Cor. 21,453.— poziții de active, cari în bilanțul anului precedent nu au figurat. Tocmai de aceea ar fi trebuit lămurite în bilanțul actual, ori în raportul direcțiunii, care nici nu s'a publicat.

*

„Piatra“ din Teiuș. De mulțori am invidiat situația acestei bănci. Nu situația financiară, ci situația geografică. Dacă cea dintâiu e normală, ca a unei bănci mici, a doua e *excepțională*. Când, bunăoară, în magazinul „Geogenei“ trebuie să aducem câte cu 10 cărauși un vagon de cereale dela gara Orăștiei, adecă dela 10 km. depărtare: veți observa ce vreau să zic. Când veți mai socoti, că transportul dela 10 km. reclamă o zi întreagă: veți observa cheltuiala împreună cu transportul. Când veți socoti în fine, că nici 10 cărauși nu se află tocmai la comandă, ci uneori îi opăcește carantina de vite, alteori importante lucrări atrag pe oameni la câmp, a treiaoaară câte-o sărbătoare băbească nu-i lasă să-și prindă vitele la jug: veți înțelege însemnătatea unei gări pentru negoțul cu cereale.

Ei bine, dar care sat de al nostru e mai favorizat, sub raportul acesta, decât Teiușul?

Cetind și acuma, ca de altădată, bilanțul „Pietrei“ cu activele tipice:

Cambii	Atât.
Împrumuturi hipot.	Atât.
Efecte	Atât.
Total	Atât

totdeauna îmi vine în minte mocănia, care în zile de târg inundează piața Teiușului căutând „bucate“, și-mi vine în minte gara. Involuntar mi se naște reflexiunea: „In Teiuș, chiar de dragul gărei aș face negoț cu cereale“.

Ar mai fi: negoțul cu lemne de foc, cu chereștea, cu țiglă și cărămidă, negoț deținut astăzi exclusiv de străini.

... Hotărit! Băncile noastre sătești nu vor progresa luând bani cu camătă mare și dându-i poporului cu camătă și mai mare. Menirea lor ar putea fi alta, acomodându-se mai rațional adevăratelor trebuințe ale poporului.

Gavr. Todica.

¹ Vezi „Rev. Ec.“ Nr. 5.

0 hotărîre ministerială importantă.

Prin o notă circulară recentă ministrul de finanțe a înștiințat direcțiunile financiare din țară, spre știre și conformare, că *abscierile pe cari întreprinderile obligate la dare de seamă publică, le fac din pretenșiunile lor dubii, provenite din anul 1914, sunt libere de dare. Asemenea sunt îndreptățite întreprinderile din chestiune a-și formă din pretenșiunile lor dubioase rezerve libere de dare și a le trece pe acestea în bilanț.*

Pân'acuma, precum se știe, erau libere de dare numai acele pretenșiuni dubii, cari s'au dovedit ca neincassabile; pe când, conform ordonanței ultime a ministrului de finanțe, *sunt libere de dare toate pretenșiunile a căroră incassare a devenit problematică.*

Prin noua dispoziție a ministrului de finanțe ajung și institutele de bani în situație de a-și crea din abscierile, ce le fac la pretenșiunile lor dubioase, rezerve speciale, cari pentru anul curent sunt necondiționat libere de dare, și poate li se va recunoaște scutirea de dare și pentru viitor în permanentă. Ea promovează totodată soliditatea bilanțurilor și prin aceasta consolidarea institutelor de bani.

Făcut odată acest început bun, nu este eschisă posibilitatea ca guvernul să împlinească și o altă dorință veche a cercurilor financiare, de a scuti de dare și pierderile de curs dela efecte.

SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Julia“ institut de credit și de economii soc. pe acții în Alba-Julia, și-a ținut adunarea generală la 25 Februar a. c. în prezența a 21 acționari, reprezentând 1283 acții. S'a aprobat raportul direcțiunii și bilanțul pe 1914.

Dividenda anului 1914 s'a fixat cu 10% = K 10 de cupon, față de K 14 în anul 1913.

Cuponul se răscumpără la 1 Iulie 1915.

În direcțiune au fost realeși domnii: Virgil Vlad și Stefan Crișan, iar în comitetul de supraveghiere a fost ales membru nou dl Dr. Alexandru Fodor, medic în Alba-Julia.

CRONICĂ.

Aprovizionarea cu cereale a comitatului Sibiiu.

Ca în toate comitatele mărginașe de munte, așa și în comitatul Sibiiului s'a constatat că cantitatea de cereale — grâu și cucuruz — nu e suficientă pentru trebuințele populațiunii. Pentru a avea siguranța în această privință mai este lipsă de cca 90 vagoane de grâu și cca 250 vagoane de cucuruz. Conducerea comitatului — după cum suntem informați — va face pașii de lipsă la guvern pentru procurarea productelor necesare. Iar finanțarea afacerii o au luat asupra lor cele trei bănci fruntașe din Sibiiu: „Albina“, „Bodenkredit“ și „Spar-

cassa“ cari vor contribui la un loc și în părți egale cu 1 milion 200 de mii de Cor. Iată dar cum băncile și în aceste zile grele se dovedesc ca cel mai bun și efectiv sprijin pentru popor.

*

Asigurări de viață pentru caz de războiu. Se știe, că băncile de asigurare garantează sumele asigurate asupra vieții bărbaților mobilizați numai cu anumite restricțiuni. Suma întreagă — pentru caz de moarte în războiu — se plătește întreagă numai dacă la decretarea mobilizării cei asigurați au plătit adausele de premii prescrise, cam 4—6% a capitalului asigurat.

Considerând însă că prin asentarea glotașilor din grupul B, aproape fiecare bărbat poate ajunge sub arme, Banca noastră de asigurare a căutat să afle o deslegare potrivită pentru cei ce ar voi să se asigure de aici înainte pentru caz de războiu, așa ca în caz de moarte să primească întreaga sumă asigurată. Și după informațiunile ce le avem, această bancă a intrat în legături cu cele mai mari institute de asigurare din monarhie — așa ca să poată face asemenea afaceri. Prin mijlocirea ei glotașii asentați din grupul B. pot face ușor asigurări valabile în suma întreagă pentru caz de moarte în războiu. Premiile sunt — în raport cu rizicul cel mare — destul de reduse. Cei interesați să se adreseze cu încredere Băncii generale de asigurare, de unde vor primi prospecte și informațiuni.

Autorizări de export acordate de guvernul român pentru Transilvania. Conform unui tablou, prezentat zilele trecute în senatul român, de ministrul de finanțe dl E. Costinescu, au obținut la timpul său autorizări de export pentru grâu următorii Români ardeleni:

Ioan Dragomir, primar, Pôrcești, com. Sibiiu 2 vagoane pentru populația săracă și pentru sămănături. Șerban Ilcușiu pentru comuna Rășinari 1 vagon. Iorgu Milea, pentru comuna Veștem 1 vagon. Ion Micu, pentru comuna Sebeș 1 vagon. Simeon Grădinaru pentru comuna Săcădate 1 vagon. Dr. Aurel Ciupe, pentru comuna Lugoș (Bănat) 1 vagon. Ion Lazăr, pentru comunele Poiana, Rodu, Jina 1 vagon. Nestor Cincu 90 vagoane încărcate înainte de proibire. Deputat Dr. Nic. Șerban pentru comunele Voila și Mărgineni 2 vagoane.

Făină de grâu s'a acordat următorilor:

Costache Damian, pentru comuna Poiana-sărată 5 vagoane. Mihail Marcea pentru mai mulți Români brașoveni 2000 kg. Oficiului parochial gr. or. din Cernatu-Săcelelor 30 kg. pe lună. Eufrosina Leucă din ? 300 kg. Mai mulți Români ardeleni pentru Crăciun 7,450 kg.

Au mai obținut autorizări de export pentru grâu Consulatul Austro-Ungar, București pentru un vagon și pentru făină de grâu: funcționarii poliției de graniță și corpul jandarmilor din Predeal 1700 kg.

*

Prohibirea exportului porumbului din România. Din inițiativă parlamentară s'a depus în zilele trecute la Camera română un proiect de lege prin care *cu începere dela 14 Martie a. c. st. v. se oprește exportul porumbului*; asemenea al săcării și ovăsului.

Concedii pentru lucrările agricole de primăvară.

Pentru a înlesni executarea la timp a lucrărilor agricole de primăvară conducerea armatei a hotărât a acorda ostașilor aparținători clasei plugarilor și aflători la trupele de rezervă din țară — în măsura în care o permit aceasta interesele militare — concedii, de durată maximală de 14 zile. Vor fi preferiți, la acordarea concediilor, în prima linie, micii proprietari țărani, de sine stătători, apoi și alți plugari și muncitori agricoli. Ostașilor concediați pentru îndeplinirea lucrărilor agricole li se acoardă călătorie gratuită pe calea ferată și rămân și sub durată concediului atât ei, cât și familiile lor în folosința competițelor resp. a ajutoarelor lor de până acum.

Circulația banilor de metal. În cuartulul IV al anului 1914 s'au bătut în monetăriile statului 562,152 piese à K 1 argint, 4,657,364 piese à 20 fil. și 1,956,344 à 2 fil., în valoare totală de K 1,532,761.68 fil. În circulație s'au pus în același cuartal 416,769 piese à K 1, 4,251,000 piese à 20 fil., 2,000 piese à 10 fil., 4,233,000 piese à 2 fil., în valoare totală de K 1,351,829.

În total s'au pus în circulație în anul 1914: 7.684,505 piese à K 5, 7.500,523 piese à K 2, 69.801,700 piese à K 1, 77.030,664 piese à 20 fil., 96.638,243 piese à 10 fil., 358.253.243 piese à 2 fil. și 78.106,356 piese à 1 fil., în valoare totală de K 156.242,856.52.

POSTA REDACȚIUNII.

Aționarul „Iuliei“. Profitul transpus (ungurește: *átvitt*) se taxează cu dare. Numai cel *reputat* din anul precedent (ungurește: *áthozott*) nu se taxează. Cu alte cuvinte: *cvota* transpusă nu se taxează de *douăori* cu dare, ci numai *o dată*. Aceasta a afirmat-o și d-l Todica în notița sa, când a socotit 3000 cor. iar nu 6000 — Esența notiței este, că se puteau cruța pentru institut 3000 cor., *dacă profitul net se statorîa cu mai mare precauțiune*. Cine pricepe rostul acestor vorbe, le poate înțelege urmările. Sapienți sat.

SUMAR

„Victoria“. — Scumpetea crește. — În interesul recoltei anului de față și a contingentului necesar de animale domestice. — Bilanțuri instructive. — O hotărîre ministerială importantă. — Societăți finan. și com.: „Iulia“. — *Cronică*: Aprovizionarea cu cereale a comitatului Sibiu, Asigurări de viață pentru caz de războiu, Autorizări de export acordate de guvernul român pentru Transilvania, Prohibirea exportului porumbului din România, Concedii pentru lucrările agricole de primăvară, Circulația banilor de metal.

„CORVINEANA“

inst. de credit și de econ. soc. pe acții în Hunedoara.

takarék- és hitelintézet részvénytársaság Vaidahunyadon.

CONVOCARE.

În baza § 19 din statute, domnii acționari ai institutului de credit și economii «CORVINEANA», societate pe acții în Hunedoara sunt convocați la

a XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localul institutului din Hunedoara în 22 Martie 1915 st. n. la orele 11 a. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Alegerea președintelui, conform §-ului 23 din statute.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, aprobarea bilanțului pe 1914, întrebuintarea profitului curat și darea absolutorului.
3. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune cu mandat pe 3 ani
4. Alegerea unui membru în direcțiune cu mandat pe 1 an.
5. Alegerea alor 4 membrii în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.
6. Eventuale propuneri, ivite în cadrul §-lui 28 din statute.

Acționarii, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a-și depune, în înțelesul §-lui 20 din statute, la cassa institutului acțiunile, eventual documentele de plenipotență, cel mult până la 21 Martie st. n. 1915 la orele 11 a. m. — Dacă la adunarea generală n'ar participa acționari în numărul recerut de statute, se va ține adunarea generală în 30 Martie st. n. 1915 la orele 11 a. m. în localul institutului, când fără privire la numărul acționarilor prezenți și al acțiilor reprezentate, se vor aduce hotărîri valide.

Hunedoara, la 30 Ianuarie st. n. 1915.

Direcțiunea.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

MEGHIVÓ.

Az alapszabályok 19. §. értelmében a «CORVINEANA» takarék- és hitelintézet részvénytársaság részvényesei meghívottnak a

XIX. évi rendes közgyűlésre

mely Vaidahunyadon 1915. március hó 22-én d. e. 11 órakor fog megtartatni az intézet hivatalos helyiségében.

Napirend:

1. Elnök megválasztása az alapszabályok 23 §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1914 évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
3. 2 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása.
4. 1 igazgatósági tagnak 1 évre való megválasztása.
5. 4 felügyelőbizottsági tagnak 3 évre való megválasztása.
6. Esetleges iudítványok.

Azon részvényesek, kik részt akarnak venni a gyűlésen, kéretnek, hogy az alapszabályok 20 §. értelmében részvényeiket vagy meghatalmazásaikat is tegyék le az intézet pénztárába legkésőbb 1915. év március hó 21-én d. e. 11 óráig. — Ha a kitűzött közgyűlésre nem jelenne meg annyi részvényes, amennyit az alapszabály megkíván, az esetben a közgyűlés március hó 30-án d. e. 11 órakor fog megtartatni, tekintet nélkül a részvényesek és a deponált részvények számára, a jelenlevő részvényesek jogérvényesen fognak határozni.

Vaidahunyad, 1915. január hó 30-án.

Az igazgatóság.

„CORVINEANA”, institut de credit și de economii societate pe acții în Hunedoara.

ACTIVA — VAGYON.	Contul Bilanț — Mérleg Számla.		PASIVA — TEHER.	
	K	f		K f
Cassa — Pénztár		9,687·35	Capital societar: — Részvénytőke:	
Cambii de bancă — Váltótárca	670,428·20		700 bucăți acții à K 100; — 700 drb	
Cambii cu acoperire hipotecară			részvény à K 100	70,000·—
Jelzálogos váltók	190,956·—	861,384·20	Fond de rezervă — Tartalék alap	70,000·—
Imprumuturi pe oblig. — Kötvénykölcsönök			Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	38,926·15
Efecte — Értékpapírok		15,417·—	Fond de pensii — Nyugdíjalap	25,012·12
Conturi curente — Folyó számlák		40,000·—	Depozite spre fructificare — Takarékbetétek	203,938·27
Acții — Részvények		2,410·13	Reescont — Visszleszámítás	619,554·20
Casa institutului — Intézeti ház		1,400·—	Imprumuturi pe efecte proprii — Értékpapírok kölcsön	131,688·—
Diverse conturi debitoare — Adósok		70,000·—	Diverse conturi creditoare — Hitelezők	12,500·—
Bon la diferite băncii — Követelés más pénzintézeteknél		1,075·90	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	11,977·33
Mobiliar — Felszerelés	1,980·—		Interese transitoare anticipate — Atmeneti kamatok 1915. évre	154·—
10% amortizarea — 10% leírás	198·—	1,782·—	Profit curat — Tiszta nyereség	14,426·21
				10,569·58
		1.004,807·59		1.004,807·59

EȘITE — KIADÁSOK. Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla. VENITE — BEVÉTELEK.

	K	f		K	f
Interese: — Kamatok: după depozite			Interese: Kamatok: de escont — le-		
— betétek után	37,759·31		számított váltók után	69,207·93	
după efecte — értékpapír kölcsön u.	385·—		de obligații — kötvénykölcsönök u.	1,086·96	
de reescont — visszleszámítási kam.	8,628·76		de cont-curent — folyó számlák után	1,253·23	71,548·12
fond. de pens. — nyugdíjalap kamat	1,415·78	48,188·85	Provizioni — Jutalékok		7,670·59
Spese: — Költségek: registre, imprimare, lemne de încălzit etc. — könyvek, nyomtatványok, tűzifa stb.	3,666·26		Chirie — Házbér		3,840·—
salare — fizetések	7,554·60				
relut de quartir — lakbér	1,666·88	12,387·74			
Contribuție: — Adó: directă — egyenes	7,938·61				
10% dare după interese de depozite					
10% betéti kamat után	3,775·93	11,714·54			
Amortizare: — Leírás: din mobilar — a felszerelési számlán		198·—			
Profit curat — Tiszta nyereség		10,569·58			
		83,058·71			83,058·71

Hunedoara, la 31 Decembrie 1914.

Valeriu Beșan m. p., director executiv — vezérigazgató.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Petru Șinca m. p., preșident — elnök. Avram P. Păcurar m. p. Teofil Tulea m. p. Petru Popoviciu m. p.
 Simion Zăvoian m. p. George Popoviciu m. p. Iosif Șoimos m. p. Simion Chirca m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină ordine și exacte. — Alulirott felügyelőbizottság fenti számlákat megvizsgálta és helyesnek találta.

Hunedoara, (Vajdahunyad), la 30 Ianuarie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Dominic Rațiu m. p., preșident — elnök. Eduard Toth m. p. Otto Popovits m. p. Alexandru Petreu m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

În decursul anului expirat am ținut mai multe ședințe, controlând ramii de operațiune ai institutului, iar azi am revăzut bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1914 cu un profit curat de 10.569 K 58 fil., care l'am aflat compus pe baze solide și exact.

Propunem să binevoii: a aprobă bilanțul, a da absolutul atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghiere, a decide împărțirea profitului curat în conformitate cu propunerea direcțiunii, la care ne alăturăm.

Hunedoara, la 30 Ianuarie 1915.

Comitetul de supraveghiere a inst. de credit și econ. «Corvineana»:

D. Rațiu m. p., preșident.

O. Popovits m. p. E. Toth m. p. Alex. Petreu m. p.

A felügyelőbizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Alulirott felügyelőbizottság a múlt év folyamán több rendben tartott ülést, mely alkalommal a könyvelés és üzletvitel helyességéről meggyőződést szerzett. Az 1914. év végével 10,569 K 58 f tiszta nyereséggel lezárt mérleget megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Indítványozzuk, miszerint a mérleget helyben hagyni, az igazgatóság és felügyelőbizottságnak a múlt évre a felmentvényt megadni, az igazgatóság indítványát a tiszta nyereség hovatartása iránt elfogadni méltóztatassék.

Kelt Vajdahunyadon, 1915 január hó 30-án.

A «Corvineana» takaré- és hitelintézet részvénytársaság felügyelőbizottsága:

Rațiu D. s. k., elnök.

Popovits O. s. k. Toth E. s. k. Petreu S. s. k.

Convocare.

Deoarece on. acționari ai societății «Comoara» în Alsópián, convocați la *adunarea generală pe 24 Ianuarie a. c.* nu s'au prezentat în număr suficient, spre a se putea lua conclud, așa conform §§-ilor 21 și 24 din statute se convoacă altă

adunare generală

pe **28 Martie a. c. la 2 ore p. m.** în casa lui Melinton Todoran, cu acelaș

Program :

1. *Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.*
2. *Subșternerea bilanțului și darea absoluturului.*
3. *Schimbarea statutelor, event. liquidarea (dizolvarea) din cauza crizei de bani.*

Alsópián, 4 Martie 1915.

Melinton Todoran,
vice-prez.

I. A. Bena,
dir.

Meghívó.

Miután Alsópiáni «Comoara» részvénytársaság tisztelt tagjai a *f. évi január hó 24-én* kitűzött *rendes közgyűlésére* elegendő számban meg nem jelentek és az alapszabályok 21. és 24. §§-ok értelmében határozható nem volt, ezennel új

gyűlés

hivatik össze, mely **f. évi márczius hó 28-ára** tüzetik ki **d. u. 2 órára** ugyancsak Alsópiánon Todoran Melinton lakásában ugyanazon

Tárgysorozattal :

1. *Az igazgatóság és felülvizsgáló bizottság jelentése.*
2. *A zárszámadás előterjesztése és felmentvény megadása.*
3. *Az alapszabályok módosítása, esetleg a részvénytársaság a jelenlegi pénzkriszta miatt való feloszlata.*

Alsópián 1915. márczius hó 4-én.

Melinton Todoran,
al-elnök.

I. A. Bena,
igazgató.

„SENTINELA“

institut de economii și credit ca societate pe acții în Satul-nou (Révaujfalu).

CONVOCARE.

P. T. acționari dela «Sentinela» institut de economii și credit ca societate pe acții se invită prin aceasta la

a XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în **23 Martie 1915 la ora 12 din zi** în localul institutului din Satul-nou.

Ordinea zilei:

1. *Deschiderea și constituirea adunării generale.*
2. *Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.*
3. *Stabilirea bilanțului.*
4. *Absolutorul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.*
5. *Impărțirea profitului curat.*
6. *Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere.*

La adunarea generală pot participa numai acționari, cari își depun acțiile cu cuponii cu o zi mai înainte la cassa institutului în Satul-nou, la filialele în Sânmihai și Panciova, «Steaua» în Petruvasela, «Luceafărul» în Vârșeș, «Timișiana» în Timișoara, filiala «Albinei» în Lugos, «Banca Poporală» în Caransebeș, «Victoria» în Arad, «Oraviciana» în Oravița, Stefan Popa în Seleuș și Nicolae Fabian în Beiuș.

Satul-nou, (Révaujfalu) în 4 Martie 1915.

Direcțiunea.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

„SENTINELA“ institut de economii și credit ca societate pe acții în Satul-nou

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasiva.	
		K	f		
Numărar	36,799·18			Capital de acții (5,200 à K 100)	520,000·—
Bon în giro-conto la B. Austro-Ungară	1,439·77			Fond de rezervă	59,250·—
Bon la Cassa de păstrare postală	161·48	38,400·43		Fond de pensiuine	15,712·24
Escompt, cambii de bancă	1.166,014·92			Depuneri spre fructificare	716,717·61
cu asigurare ipotecară	398,301·—	1.564,315·92		Depuneri cu asigurare	4,620·24
Imprumuturi ipotecare			1.058,539·—	Reescompt	894,353·—
Efecte proprii: publice	338,187·—			Banca Austro-Ungară (lomb.)	239,107·—
acții dela bănci	49,130·—	387,317·—		Imprumuturi ipotecare cedate	528,546·—
Efecte de cauțiuni			11,643·15	Depozit de cassă	16,314·40
Debitori în cont-curent			18,669·04	«Panciovana», acții nerescumpărate	500·—
Filiale			4,750·—	Creditori în cont-curent	92,969·12
Mobiliar	3,484·20			Dividendă neridicată	639·—
amortizare	375·—	3,109·20		Agenturi	747·21
Debitor: dela capital de acții	400·—			Cauțiuni	11,643·15
spese de protest	47·80			Interese transitoare: la escompt	21,225 60
realități de vânzare	7,588·94			hipotecă	5,684·—
diverși și anticipațiuni	9,522·38	17,559·12		lombard	2,250·—
Casele proprii: Satul-nou	4,800·—			Profit transpus din anul 1913	202·93
Sân-Mihai	10,135·—			Profit net în anul 1914	37,799·—
Panciova	7,272·64	22,207·64			
Interese transitoare: la reescompt	12,953·—				
la ipoteci cedate	7,534·—				
restante la ipotecă	21,283·—	41,770·—			
		3,168,280·50			3,168,280·50

Eșite.		Contul Profit și Perdere.		Intrate.	
		K	f		
Interese: după depuneri	42,651·94			Profit transpus din anul 1913	202·93
după impr. ipotecare cedate	30,961·64			Interese de escompt	150,669·03
la reescompt și lombard	85,661·59			Interese ipotecare	81,215·69
de cont-curent	2,722·37	161,997·54		Prodiverși: interese de efecte libere	
Contribuție directă	5,469·28			de dare	3,695·—
comunală	280·40			alte venituri de efecte proviziuni, etc.	17,419·19
după interese de depuneri	4,224 03	9,973·71			
Spese: de cancelarie (luminat, încălzit, tipărituri)	6,789·32				
salarii	17,114·62				
relut de quartir	3,425·—				
porto	955·94				
marce de prezență	186·—	28,470·88			
Competință de timbru și mandate de plătire			405·28		
Amortizări din mobiliar	375·—				
pretensiuni dubioase	1,357·—				
diferință de curs la efecte	12,620·50	14,352·50			
Profit transpus din 1913	202·93				
Profit net în anul 1914	37,799·—	38,001·93			
		253,201·84			253,201·84

Satul-nou, în 31 Decemvrie 1914.

P. Stoica m. p., director-executiv.

Petru Negru m. p., cassier.

DIRECȚIUNEA:

Stefan Popa m. p. Damian Popescu m. p. Ioan Gașpar m. p. Lazar Ortopan m. p. Dr. Alex. Andressi m. p.

Subscrisul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină ordine și exact.

Satul-nou, 5 Martie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Trifon Miclea m. p. Nicolae Popoviciu m. p. Dr. A. Andressi m. p. Sima Mihailov m. p. Adam Maghiar m. p.

Raportul Comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală ordinară!

Examinând registrele, bilanțul și contul profitului și al perderilor le-am aflat în cea mai bună ordine. Controlând și mersul afacerilor în decursul anului și examinând propunerea direcțiunii în privința împărțirii profitului curat, suntem de acord cu aceea și propunem să se deie absolutul direcțiunii și comitetului de supraveghiere.

Satul-nou, în 5 Martie 1915.

Comitetul de supraveghiere dela „Sentinela“ institut de credit și economii ca societate pe acții.

„INSOȚIREA DE CREDIT” în Drăguș.

CONVOCARE.

Membrii «INSOȚIREI DE CREDIT» din Drăguș prin aceasta sunt invitați la

adunarea generală ordinară,

care se va ține în școala confesională din Drăguș, în 22 Martie st. n. 1915 la orele 2 p. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Hotărâre asupra profitului curat.
3. Darea absoluturului.
4. Alegerea a 3 membrii în direcțiune.
5. Alegerea a 3 membrii în comitetul de supraveghiere.
6. Alegerea casarului.
7. Eventuale propuneri.

Drăguș în 6 Martie 1915.

Direcțiunea.

„HITELSZÖVETKEZET” Dragus.

MEGHÍVÓ.

A Dragusi «HITELSZÖVETKEZET» tagjai, 1915 évi március hó 22-én d. u. 2 orakor Draguson a fel. iskolában tartandó

évi rendes közgyűlésre,

ezenel meghivatnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és a mérleg számla megállapítása.
2. A tiszta nyereségről való rendelkezés.
3. Felmentvény megadása.
4. Három igazgatósági tag választása.
5. Három felügyelőbizottsági tag választása.
6. A pénztárnok megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Dragus 1915 évi március hó 6-án.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Pénztári készlet		41.74	Párți fundamentale — Üzletrészek		2,400.—
Cambii — Váltók	72,215.99		Fond de rezervă — Tartalék alap		1,166.20
Obligațiuni — Kötelezvények	4,747.—		„ „ clădire — Építési alap		148.45
Mobiliar — Felszerelés	288.—		Dep. spre fructificare — Betétek		50,442.08
Interese restante — Hátralékos kamatok	308.36		Imprumuturi — Kölcsönök		21,324.—
			Dare rest. dela depuneri — Hátr. betéti kamatadó		149.16
			Interese transitorice — Átmeneti kamatok		950.20
			Profit curat — Tiszta nyereség		1,021.—
					77,601.09
		77,601.09			77,601.09

Spese — Kiadás. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla. Venite — Bevétel.

	K	f		K	f
Interese după dep. — Betéti kamatok	2,841.94		Interese și proviziuni — Kamatok és jutalékok		7,033.62
„ la imprumuturi — Kölcsön kamatok	1,979.72		Taxe — Díjak		12.—
„ la fonduri — Alapi kamatok	114.22				
Amort. din mobilier — Törlesztés felszerelésből	32.—				
10% dare după int. dep. — 10% betéti kamatadó	264.11				
Dare și arunc — Egyenes és potadó	229.76				
Salare — Fizetések	200.—				
Spese de birou — Irodai költségek	355.43				
Porto — Postadíj	7.44				
Profit curat — Tiszta nyereség	1,021.—				
		7,045.62			7,045.62

Bilanțul anual examinat stă spre vedere publică în localul însoțirei de credit. — A megvizsgált évi mérleg a hitel-szövetkezetben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

La începutul anului 1914 au fost 234 membrii, în decursul anului au intrat 6, la finea anului sunt 240 membrii. — 1914 kezdetén 234 tag volt, az év folyamán belépett 6 tag, az év végén 240 tag van.

Drăguș, (Dragus) la 31 Decemvrie 1914.

Sol. Făgărășan m. p., caszar. — pénztárnok.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Fogoroș Neofit m. p., preș. — elnök. Sofonea Dionisie m. p. Codrea Dumitru m. p. Husea Ioan m. p.

S'a censurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. — Felülvizsgáltatott és a rendben vezetett könyvekkel egyhang-zónak találtatott.

Drăguș (Dragus) la 1 Martie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Dumitru Z. Fogoroș m. p. Arsenie Fogoroș m. p. Dumitru Tataru m. p. Valer Tataru m. p.
Matei Sofonea m. p. Hariton Fogoroș m. p. Dumitru Stoia m. p.

„GRĂNIȚERUL”,

institut de credit și de econ., soc. pe acții, H-Dobra.

takaréék és hitelintézet mint részvénytársaság, H-Dobrán.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Grănițerul» ca societate pe acții, în virtutea §-ului 15 din statute, se invită la

a XVI-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Dobra, la 8 Aprilie n. 1915, la 10 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Deschiderea adunării generale, numirea notarului și a doi scrutinători, cari au să verifice și procesul verbal.
2. Raportul direcțiunii, Bilanțul anual și Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutorului membrilor în direcțiune și în comitetul de supraveghiere.
4. Distribuirea profitului curat, realizat cu finea anului.
5. Alegerea unui membru în direcțiune.
6. Eventuale propuneri în sensul §-ului 26 din statute.

P. T. acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiile, conform §-ului 16 din statute, cel mult până în 7 Aprilie st. n. 1915, la cassa societății ori a filialelor, sau la cassa altor institute, cari sunt membre la «Solidaritatea».

Dobra, din ședința plenară a direcțiunii și a comitetului de suprav., ținută la 18 Februarie 1915.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A «Grănițerul» takaréék és hitelintézet mint részvénytársaság részvényesei az alapszabályok 15 §-a értelmében meghivatnak

a XVI. évi rendes közgyűlésre,

mely 1915. évi áprilishó 8-án d. e. 10 órakor H.-Dobrán, az, intézet helységében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása, jegyző és két bizalmiférfi kinevezése, kik a jegyzőkönyvet is hitelesítik.
2. Az igazgatóság évi jelentése, az évi mérleg-számla és a felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti javaslat.
4. A nyereség felosztása iránti javaslat.
5. Egy igazgatósági tagnak megválasztása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok 26 §-a értelmében.

T. c. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, felkérnek, hogy az alapszabályok 16. §-a értelmében részvényeiket f. évi április hó 7-ig letéteményezzék intézetünk vagy fiókjaink pénztáránál, vagy akár más pénzügyintézeteknél is, amelyek a «Solidaritarea» szövetségnek tagjai.

H.-Dobrán, 1915. február hó 18-án.

Az igazgatóság.

Active — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasive — Teher.

	K	f
Cassa — Pénztárkeszlet	32,200	07
Bon la Cassa de păstrare postală — Postatakarékpénztár	2,025	89
Bon în Giro-Conto la Banca Austro-Ungară și la alte bănci — Követelések Giro-számlán az Osztr.-Magyar banknál és más pénzügyintézeteknél	1,499	08 35,725 04
Cambii — Váltók	760,401	—
Cambii cu acoperire hipotecară — Jelzálogilag biztosított váltók	911,682	— 1,672,083
Credite în Cont-Curent — Folyó-számlahitelek		6,317-52
Efecte — Értékpapírok		178,800
Imobiliu — Ingatlanok		24,611-77
Mobilii — Felszerelés	3,993	76
după amortizare — leírás után	423	76 3,570
	1,921,107	33

	K	f
Capital societar — Részvénytőke	500,000	—
Fond de rezervă — Tartalékalap	186,128	83
Fond de pensiune — Nyugdíjalap	89,271	23 275,400-06
Depozite spre fructificare — Takarékbetétek		461,588-95
Depozite de cassă — Pénztári letétek		10,283-76
Avansuri pe efecte proprii — Előlegek saját értékpapírokra		79,500
Reescont — Visszeszámitolás		537,948
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		495
Interese transitoare: — Átmeneti kamatok:		
dela cambii — váltóktól	16,319	90
dela cambii cu acoperire hipotecară — jelzálogilag biztosított váltóktól	12,110	90
dela efecte — értékpapíroktól	1,245	50 29,676-30
Profit net — Tiszta nyereség		26,218-26
	1,921,107	33

Spese — Költségek.		Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Nyereség.	
		K	f		
<i>Interese: — Kamatok:</i>				<i>Interese: — Kamatok:</i>	
pentru depozite spre fructificare —				dela cambii — váltóktól	69,373-56
takarék betétekre	28,485-26			dela cambii cu acoperire hipot.	51,549-03
pentru fondul de rezervă — tartalékalapra	7,158-80			dela credite de cont-curent — folyó számla hitelektől	2,847-88
pentru credite pe efecte — értékpapír kölcsönökre	5,877-87			dela efecte — értékpapiroktól	9,223-03
pentru reescont-visszleszámításra	42,800-73	84,322-66		Proviziuni și alte venite — jutalékok és más jövedelmek	132,993-50
<i>Spese: Költségek:</i>					23,011-09
salare funcționarilor, membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghiare și censorilor — fizetések tisztviselőknak, igazgatósági és felügyelő bizottsági tagoknak	21,803-10				
chirie și rețut de cuartir — ház és lakbér	2,980-—				
tipărituri, registre, porto și alte spese de regie — nyomtatványok, könyvek, postadíj és más háztartási költségek	4,127-84	28,910-94			
<i>Dare: — Adó:</i>					
erarială și aruncuri — állami és községi	13,280-45				
10% după interesele depunerilor — 10% betéti kamatok után	2,848-52	16,128-97			
<i>Amortizări: — Leirások:</i>					
din mobiliar — felszerelésből		423-76			
Profit net		26,218-26			
		156,004-59			156,004-56

H.-Dobra, la 31 Decembrie 1914.

Adam Leșnican m. p.,
director-executiv.

Iosif Datcu m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Iosif Morariu m. p. Dr. I. Popoviciu m. p. Ios. Ognean m. p. Dominic Rațiu m. p. Nic. Gostae m. p. Toma Roșu m. p.

Conturile prezente le-am examinat și le-am aflat exacte și în consonanță cu cărțile purtate la institut. — Jelen számlákat megvizsgáltuk, az intézetnél vezetett fő- és mellékkönyvekkel egybehangzóknak és helyeseknek találtuk.

H.-Dobra, la 18 Februarie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Miron Oprean m. p., președinte.

Ioan Comloși m. p.

Ioan Șuiaga m. p.

Raportul comitetului de supraveghiare.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet în decursul anului 1914, ne-am prezentat în mai multe rânduri la institutul nostru «Grănițerul», și ținând seama, ne-am convins că administrarea averii institutului este corectă; iar la finea anului confruntând Conturile Bilanț, și Perdere și Profit cu cărțile principale și auxiliare, le-am aflat exacte. Deci Vă propunem să binevoiți: 1) a aprobă Bilanțul și Contul Profit și Perdere, dând atât Direcțiunii, cât și Comitetului de supraveghiare absoluturul; 2) a primi propunerea Direcțiunii, referitoare la împărțirea profitului de K 26,218-26 la care și noi ne alăturăm.

H.-Dobra, la 18 Februarie n. 1915,

Comitetul de supraveghiare al institutului de credit și economii «Grănițerul»:

Miron Oprean m. p. Ioan Comloși m. p. Ioan Șuiaga m. p.
președinte.

A felügyelőbizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Alulírott felügyelő-bizottság az 1914. év folyamán megjelentünk több ízben a «Grănițerul» takarékos és hitelintézetnél s rovincsolásokat tartván, meggyőződünk, hogy az intézet vagyona helyesen kezeltetik; megvizsgálván az év végén lezárt mérleg- és veszteség-nyereség számlákat s összehasonlítván azokat az intézetnél vezetett fő- és mellékkönyvekkel, azokat a könyvekkel egybehangzóknak és helyesnek találtuk. Ezek után javasoljuk: 1. hogy a zárszámadásokat jóváhagyni s elfogadni sziveskedjenek, felmentvén úgy az igazgatóságot, valamint bennünket is a lezárt üzletév felelősége alól; 2. sziveskedjenek elfogadni az igazgatóság javaslatát a 26,218-26 koronányi tiszta nyereség felosztását illetőleg, amely javaslatához mi is hozzájárulunk.

Hunyaddobra, 1915. február hó 18.

A «Grănițerul» takarékos és hitelintézet felügyelő-bizottsága:
Oprean Miron s. k. Komlosi Iános s. k. Suiaga Iános s. k.
elnök.

„ZLĂGNEANA”. institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Zlăgnea», societate pe acții se invită prin aceasta în sensul §-ului 16 din statute la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 29 Aprilie, eventual în 6 Maiu st. n. 1915 la orele 9 a. m., în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Decidere asupra distribuirii profitului curat.
3. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul 1914.
4. Alegerea alor doi membrii în direcțiune.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1915.
6. Eventuale propuneri conform §-ului 20 din statute.

Zlagna (Zalatna), la 6 Martie 1915.

Direcțiunea.

Acei domni acționari, cari voiesc a participa cu vot la adunarea generală, sunt poțțiți a-și depune, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelorora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății în Zlagna. Acțiunile se pot depune și la «Albina» în Sibiu, la «Victoria» în Arad, la «Auraria» în Abrud, la «Detunata» în Bucium, la «Buciumana» în Bucium-Poeni și la «Lumina» în Sibiu.

ACTIVA.		Bilanț la 31 Decemvrie 1914.		PASIVA	
		K	f		K f
Număr în cassa	10,386.90			Capital	100,000.—
Bon la Cassa postală ungară	101.26	10,488.16		Fond de rezervă	55,721.20
Cambii de bancă		429,841.65		„ „ binefaceri	649.62
Imprumuturi hipotecare		57,494.45		Depuneri spre fructificare	284,501.55
Imprumut de Cont-curent		27,654.54		Reescont	146,246.—
Debitori la cereale		2,774.51		Imprumut hipotecar cedat	4,240.—
Efecte publice	44,800.—			Cont-curent	30,521.10
Acții la bănci	13,550.—	58,350.—		Lombard	27,000.—
Casele proprii	48,000.—			Depozit de cassă	1,584.69
Realități de vânzare	3,412.32	51,412.32		Dividendă neridicată	713.—
Magazinul de cereale		7,059.—		Diverse conturi	820.51
Mobilierul institutului	2,300.—			Interese transitoare	5,007.80
„ magazinului	100.—			Profit curat	8,048.35
„ prăvăliei	591.13	2,991.13			
Diverse conturi		16,988.06			
		665,053.82			665,053.82

DEBIT		Profit și Perdere la 31 Decemvrie 1914.		CREDIT	
		K	f		K f
Interese la depuneri	17,047.05			Interese de escont	18,592.22
„ „ fondul de rezervă	2,305.56	19,352.61		„ „ hipotecar	3,418.32
Salare		5,265.—		„ „ cont-curent	1,933.59
Relut de cuartir		533.34		„ „ efecte	2,378.—
Marce de prezență		1,247.—		Chiria caselor proprii	2,342.62
Chirie		650.—		Profit la cereale	4,664.15
Spese de birou		2,553.94		Proviziuni și alte venit	12,324.66
Porto		301.43			
Dare erarială și comunală	5,131.81				
Dare de interese la depuneri	1,716.—				
Competință de timbru	54.08	6,901.89			
Amortizări		800.—			
Profit curat		8,048.35			
		45,653.56			45,653.56

Zlagna (Zalatna), la 31 Decemvrie 1914.

Iuliu V. Albini m. p., director-substituit.

Octavian Bohățiel m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Fodorean m. p., prezid. Alex. Băieșan m. p. Petru Popoviciu m. p. Ioan Lucăcel m. p. St. Corpade a Anii m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Zlagna (Zalatna), la 8 Februarie 1915.

MEMBRII COMITETULUI DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Ursa m. p., prezident.

Ioan Vătășan m. p.

Ioan Cristea m. p.

Traian Baicu m. p.

„ȚIBLEȘANA”, institut de credit și economii, societ. pe acții în Reteag (Retteg).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Țibleșana» societate pe acții în Reteag, conform dispoziției ș-ului 22 din statute, se invită la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Reteag la 30 Martie 1915 st. n. la 10 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Constituirea adunării, denumirea prin președinte a unui notar, 2 verificatori, 2 scrutinători, constatarea capabilității de hotărâre.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere despre activitatea societății pe anul 1914.
3. Aprobarea bilanțului și decidera asupra distribuirii profitului curat.
4. Alegerea alor doi membrii în direcțiune.
5. Eventuale propuneri.

Reteag, la 5 Martie 1915.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámja 1914. Dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f		K f
Cassa — Pénytár	17,385	14	Capital — Alaptőke	100,000
Giro-Conto la Banca Austro-Ungară — Giro az Osztrák-Magyar Banknál		704 19	Fond de rezervă — Tartalék alap	63,951·70
Efecte — Értékpapir	37,400	—	Fond de rezervă special — Rendki- vüli tartalék alap	4,907·—
Cambii — Váltók*	811,415	·41	Fond de pensiune — Nyugdíj alap	7,570·88
Cont-Curent — Folyószámla	42,518	·50	Fond filantropic — Jótékony alap	1,740·—
Casele institutului — Az intézeti ház	58,000	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	416,187·76
După amortizare — Leírás után	200	—	Fundaț. «Boca» — «Boca» alapítvány	3,387·44
Mobilier — Butorzat	1,700	—	Reescont — Visszleszámitolt váltók	419,575·20
După amortizare — Leírás után	100	—	Depozite — Letétek	323,342·—
Diversi debitori — Különbéle adosok	28,362	—	Dividende — Osztalék	14,376·80
			Cont-Curent — Folyószámla	616·—
			Interese anticipate — Előre vett kamat	51,692·61
			Profit curat — Tiszta nyereség	3,200·—
				6,213·05
				<hr/>
		997,185·24		997,185·24

* Asig. hipot. — Jelz. biztosítva K 600,000.

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Credit — Követel.	
	K	f		K f
Interese la depuneri — Betétikamat	19,230	·60	Interese la escont — Váltó kamat	67,818·06
Interese la reescont — Visszleszám. kamat	35,635	·24	Interese la Cont-Curent — Folyószámla kamat	3,415·74
Dare directă și comun. — Állami és községi adó	3,804	·64	Interese la efecte — Értékpapir kamat	1,489·20
Dare după depuneri — Betétkamatadó	1,923	·06	Provizioane — Jutalék	6,345·71
Salare — Fizetések	10,199	·40	Chirie — Házbér	1,103·38
Spese de birou și porto — Irodai költségek és porto	2,866	·10		
Amortizări — Leírások	300	—		
Profit curat — Tiszta nyereség	6,213	·05		
		<hr/>		<hr/>
		80,172·09		80,172·09

Reteag, la 31 Decembrie 1914. — Retteg, 1914. december hó 31-én.

Dr. Ioan Boca m. p., director-executiv — vezér-igazgató.

DIRECȚIUNEA: — IZAZGATÓSÁG:

Teodor Cotuțiu m. p., președ. — elnök. Aurel Mureșan m. p. Ioan Băieșiu m. p. Alexandru Sighiarteu m. p.
Ioan Rebrean m. p. Demetriu Vajda m. p. Ioan Manu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számadásokat megvizsgáltuk, helyeseknek és az intézet könyveivel összhangzóknak találtuk.

Reteag, la 5 Martie 1915. — Retteg, 1915 március hó 5-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

A. Candale m. p., președ. — elnök. Pugna m. p. D. Păltinian m. p. Gregoriu Ciunterei m. p.
Ioan Vătășan m. p., revizor expert al «Solidarității».

„ARDELEANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie (Szászváros).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Ardeleana», societate pe acții în Orăștie, se convoacă prin aceasta la

a XXIX-a adunare generală ordinară,

care se va țineă *Vineri, în 9 Aprilie st. n. 1915, la 10 ore a. m.*, în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului, distribuirea profitului și votarea absolutului.
4. Alegerea a trei membri în direcțiune cu mandat pe trei ani.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe nou period de trei ani.
6. Propuneri întrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală sunt rugați să-și depună pe lângă revers, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală, la cassa institutului sau la vre-unul din instituttele financiare membru la «Solidaritatea», acțiile scrise pe numele lor, resp. pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Orăștie (Szászváros), la 8 Martie n. 1915.

Direcțiunea.

Active.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasive.	
		K	f		
Cassa	96,522.26			Capital societar	1,000,000.—
Giro-Conto	1,648.20	98,170.46		Fond de rezervă	300,000.—
Cambii	2,371,873.33			Fond special de rezervă	346,054.56
Cambii cu acoperire ipotecară	1,400,641.—	3,772,514.33		Fond iubilar economic	109,272.70
Împrumuturi ipotecare	991,828.95			Fondul casei culturale	55,297.81
Împrumuturi ipot. cu anuități	186,394.85	1,178,223.80		Fond de pensiuine	168,838.92
Obligațiuni cu caventați		564,114.—		Depuneri	3,223,188.76
Conturi-curente		245,052.73		Reescont	1,677,547.45
Efecte		587,766.50		Împrumuturi ipotecare cedate	313,763.96
Realități		728,367.13		Lombard	90,000.—
Efectele și realitățile fondului de pensiuine		168,838.92		Conturi-curente	11,410.22
Mobiliar în birou	7,500.—			Depozit de cassă	17,286.44
„ la Hotel «Central»	21,000.—	28,500.—		Diverși creditorii	16,491.50
Diverși debitori		17,915.52		Interese anticipate	51,250.22
Interese restante și transitoare		113,001.47		Profit curat	122,062.32
		7,502,464.86			7,502,464.86

Spese.		Contul Profit și Perdere cu 31 Decemvrie 1914.		Venite.	
		K	f		
Interese:				Profit transportat	2,074.28
pentru fondurile de rezervă	10,745.10			Interese:	
pentru depuneri	185,102.41			dela cambii	202,939.38
pentru reescont	106,471.33			dela cambii cu acoperire ipotecară	98,061.92
pentru împrum. ipotecare cedate	16,511.74	318,830.58		dela împrumuturi ipotecare	78,094.42
Spese:				dela împrum. ipotec. cu anuități	37,673.47
salare și bani de cuartir	38,682.—			dela obligațiuni cu caventați	41,192.48
spese gen., chirii și marce de prezență	17,734.85	56,416.85		dela conturi-curente	23,887.63
Contribuție:				dela efecte	33,053.87
directă	26,435.53			Chirii	8,727.49
de 10% după interese de depuneri	18,510.24	44,945.77		Provizțiuni	22,918.84
Amortizări:					
din realități	2,068.36				
din mobilier	4,300.—	6,368.36			
Profit curat		122,062.32			
		548,623.88			548,623.88

Orăștie, la 31 Decemvrie 1914.

Dr. Octavian Sglimbea m. p.,
director executiv.

Simion Vlad m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Aurel Vlad m. p., președ. **Dr. I. Margita** m. p. **Dr. Cornel David** m. p. **Ioan Branga** m. p. **Dr. R. Dobo** m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Orăștie, la 8 Martie n. 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Popoviciu m. p., președ. **Traian Mihăilă** m. p. **Procopiu Herlea** m. p. **Simion Corvin iun.** m. p.

Proprietar și editor: **Ioan I. Lăpădatu.**

Tiparul Tipografiei arhiepiscopale în Sibiu.